

Arbejdsark til Folkedrab i Rwanda

1 Opsamlende spørgsmål, i klassen (skriv evt noter her i docs) (20 min) (Modul 01)

Hvad var folkeforbundet?	The league of nations (1919) havde intentionen på at bevare fred og stabilitet, for at formindske krige
Hvad er FN?	FN (1948) (forenede nationer/ united nations). Består af 193 lande og hvilket også har formålet af at forhindre krige i at opstå og på samme tid også har 17 verdensmål for at forbedre verdens forhold og tilstand
Ved Nürnberg Domstolen i 1946 blev topnazister stillet til regnskab for deres forbrydelser under Holocaust. Hvad blev de dømt for?	Forbrydelser mod menneskeheden (KZ-lejre osv.)
Hvordan (sådan cirka) definerer FNs folkedrabskonvention folkedrab. Er der uklarheder?	
Hvorfor var det vigtigt at få indført international lovgivning omkring folkedrab?	
Er Folkedrabskonventionen en normativ eller en deskriptiv kilde? (og hvad betyder det for vores læsning af kilden?)	Normativ på den måde af det er et ønske
Hvor forpligtede er FN medlemslande mon til at følge FN's konventioner?	

Hvor effektiv har FNs folkedrabskonvention været?	
Kender I til andre folkedrab i det 20. århundrede, som ikke er blevet nævnt?	Iraks folkedrab (1987-1989) ca. 180.000 døde Bosnien Srebrenica massakren (1995) ca. 100.000 døde Rwanda (1994) ca. 800.000 døde Cambodja (1975-1979) ca. 2 mio døde

2 Befolkningsgrupperne i Rwanda (15 min) (Modul 02)

1. Befolkningsgrupperne i Rwanda

Opgave: Arbejd Individuelt (eller i par: men skriv i jeres eget docs)

a) Hvordan ser Rwanda ud geografisk og i forhold til befolkningsgrupper?

Areal:	26.000 km ²
Nabolande:	Den demokratiske republik Congo, Uganda, Tanzania og Burundi.
Befolkningstæthed:	571 per km ²
Religion:	Muslimere, 57% Katolikker, 26% protestanter, 11% adventister
Etnicitet:	85% Hutu, 14% Tutsi, 1% Twa

- b) Der er to teorier omkring hvordan den etniske opdeling i hutuer og tutsier er opstået.

Opsummer kort de to teorier

1) Erhverv og Økonomi	Hutuerne var agerbrugere, og hutu betød tjener/undersåt. Tutsierne var bedre stillet økonomisk siden at de var kvægavlere
2) Etniske og racemæssige forskelle	Rwanda består af 3 forskellige folkeslag, Tutsierne, Twa og Hutuerne. Det var tutsierne der har fået magten over hutuerne

3. Afkoloniseringen: SANDT eller FALSK (10 min) (Modul 02)

Svar SANDT eller FALSK til følgende 8 udtalelser:

	SANDT	FALSK
Der var ingen voldelige sammenstød mellem hutuer og tutsier i 1950erne		Falsk
FN opfordrede Belgien til at fremme hutuernes stilling i landet	Sandt	

Da der begyndte at opstå politiske partier, var de på tværs af de etniske forskelle	Sandt	
Hvis man indførte demokrati, ville hutuerne komme til magten da de udgjorde majoriteten i landet		Falsk
Det manifest blev offentliggjort af 9 hutuer i 1957 handlede om at vække solidaritet mellem hutuer og tutsier		Falsk
Belgien var glad for at tutsierne krævede selvstændighed		
Da Belgien i 1959 indsatte hutuer på ledende poster flygtede mere end 100.000 tutsier til nabolande.	Sandt	
Ved valget i 1961 fik tutsipartiet 78% af stemmerne - hvorefter der var lagt op til en tutsi præsident		Falsk

4. Dansk rejsebog om etniske grupper i Rwanda (1957) (15 min) (Modul 03)

1a. I par, læs kilden fra 1957 (nedenfor).

<https://www.his2rie.dk/kildetekster/folkedrabet-i-rwanda/kildetekst-7/>

1b. Gå derefter ind i den nedenstående lækre oversigt over kildekritiske spørgsmål. I skal udvælge 3 af punkterne ud fra, hvilke 3 I mener, der er mest relevante i forhold til netop denne kilde. Snak om, hvad man kan få ud af kilden ved at fokusere på netop de 3 kildekritiske pointer.

Oversigten:

<https://docs.google.com/document/d/1oXqjWWmqzKzfRzV64Cf8OFLYRw29mS3F/edit?usp=sharing&ouid=101213551777543132031&rtpof=true&sd=true>

Kildekritisk pointe	Dine noter
Førstehåndskilde	Det er det fordi at det er et uddrag fra en rejsebog, som er skrevet af en der har været i Rwanda. Som så betyder at det er en førstehåndskilde.
Formål	En rejsebog er en form for personlig guide. Han har lavet den for at guide andre der rejser til Rwanda.
Modtagere	Modtagerne ville nok være ham selv inkluderet også andre hvide mennesker, da han beskriver i hans rejsebog, Rwanda befolkningens udseende, højde, hudfarve osv. Han informerer med et racistisk synspunkt andre om befolkningen, som var ret normalt dengang.
Tendens	Når Rasmus Hyldeberg udtaler sig ved at skrive "Personen ånder en forfinet, degenereret storsnudethed, en treven aristokratisk myndighed" afspejler han

	også sin holdning ved at bruge positiv konnoteret adjektiver som "aristokratisk"
Historisk kontekst	Rejseguiden blev skrevet i 1957 og der var Rwanda stadigvæk en koloni. Man kan også se at teksten er skrevet med et "racistisk slør", som var meget normalt dengang.
Kildetype	Rejsebog, hvis man skulle rejse til Rwanda, så var det denne bog, man ville og skulle købe, da der nok ikke var andre bøger om Rwanda.

5 Rwandas første præsident Grégoire Kayibanda - 7 spørgsmål (25 min) (Modul 03)

Ud fra jeres lektie til i dag skal I besvare et par spørgsmål omkring landets første præsident, Grégoire Kayibanda. Arbejd i par, men skriv noter i jeres eget docs.

Spørgsmål:	Dine noter:
I 1962 blev Grégoire Kayibanda valgt som Rwandas første præsident. Et par år forinden, i 1957 havde han stiftet et parti. Hvilket parti var det?	Denne parti hed Hutuernes sociale bevægelse
To år senere, i 1959, stiftede han endnu et parti. Hvilket parti var det?	Dette parti hed Parmehutu (Parti du mouvement de l'Emancipation Hutu)
Hvad går igen i de to partinavne?	I begge partinavne indgår hutu, så de begge var hutu partier

Læs og sammenlign følgende to citater, begge sagt af Kayibanda i taler (fra hhv. 1959 og 1964) 1959: Vores bevægelse er for hutu-gruppen. Den er blevet fornærmet, ydmyget af tutsi invasionen. Vi er nødt til at oplyse vejen for masserne. Vi er der for at give landet tilbage til dets ejere. Det er bahutuernes [<i>hutuernes</i>] land. Den lille tutsi kom med de rige. Hvem var det der ryddede skoven? Var det gahutu* eller hvad? <i>*I Rwandas oprindelsesmyte er den første konge Kigwa, som steg ned fra himlen og fik 3 sønner: Gatwa, Gahutu og Gatutsi.</i> 1964: Embrace democracy and become the disciples of the new Rwandian system. We want that all citizens should be brothers. We will be lenient to you, as long as you cooperate. Diskuter nu kort, hvad de to citater fortæller os om præsident Kayibandas syn på forholdet mellem hutuer og tutsier. Skriv et par noter.	Han betegner Tutsierne, som et folk der har invaderet landet, hvilket jo ikke sådan helt ligefrem en smart og god måde for, at forene landet på (1959) På den anden side begynder han så at tage en lidt mildere stans og sige, at alle der samarbejder med det nye regime, nok skal blive borgere.
Skriv kort hvordan betegnelsen "kakerlakker" udviklede sig omkring tutsier.	Det udviklede sig jo til at hutuerne så tutsierne som "skadedyr", der skulle fordrives fra landet

Rwanda bevægede sig fra at være et land med flere partier til reelt at være en etpartistat, styret af Kayibandas parti. Alligevel anså omverden Rwanda som værende et demokrati. Hvorfor?	Det er pga. at det eneste parti der stillede op var et hutu-parti. Som jo er det dominante folkeslag i Rwanda, så det gjorde at omverden ser dem som et "demokrati", siden at det er de fleste indbyggere der bliver repræsenteret
---	--

6 Tidslinje (15 min) (Modul 04)

I par får I udleveret 12 begivenheder, som I skal sætte i korrekt kronologisk rækkefølge.

Begivenhederne:

- Præsident Habyarimanas fly skydes ned over Kigali.
- Tyskland koloniserer Rwanda og Burundi. Tyskland regerer indirekte gennem tutsi monarkiet.
- Kaffepriserne falder drastisk, og der er hungersnød i Rwanda.
- Hutuen general Juvénal Habyarimana foretager et kup og bliver præsident i Rwanda.
- Belgien overtager kolonien Rwanda og Burundi, og fortsætter med at regere gennem tutsi monarkiet.
- FN indfører folkedrabskonventionen (Genocide Convention)
- Rwanda og Burundi deles og bliver selvstændige. Hutu præsidenten Kayibanda indsættes i Rwanda, og 130.000 tutsier flygter til Burundi, Zaire og Uganda.

- Arushi forhandlingerne i Tanzania finder sted, og der åbnes op for at tutsier kan vende tilbage til Rwanda.
- RPF (Rwandan Patriotic Front), bestående af eksil tutsier, dannes i Uganda.
- Belgien indfører identitetskort. Alle identificeres ud fra deres etnicitet: Hutu, Tutsi eller Twa.
- RPF angriber Rwanda første gang.
- Den paramilitære organisation Interahamwe dannes - og netværket Akazu ("zero network")

Begivenhed	Årstal
Tyskland koloniserer Rwanda og Burundi. Tyskland regerer indirekte gennem tutsi monarkiet.	1894
Belgien overtager kolonien Rwanda og Burundi, og fortsætter med at regere gennem tutsi monarkiet.	1918
Belgien indfører identitetskort. Alle identificeres ud fra deres etnicitet: Hutu, Tutsi eller Twa.	1933
FN indfører folkedrabskonventionen (Genocide Convention)	1948
Rwanda og Burundi deles og bliver selvstændige. Hutu præsidenten Kayibanda indsættes i Rwanda, og 130.000 tutsier flygter til Burundi, Zaire og Uganda.	1962

Hutu general Juvénal Habyarimana foretager et kup og bliver præsident i Rwanda.	1973
RPF (Rwandan Patriotic Front), bestående af eksil tutsier, dannes i Uganda.	1988
Kaffepriserne falder drastisk, og der er hungersnød i Rwanda.	1989
RPF angriber Rwanda.	1990
Den paramilitære organisation Interahamwe dannes - og netværket Akazu ("zero network") dannes.	1990
Arushi forhandlingerne i Tanzania finder sted, og der åbnes op for at tutsier kan vende tilbage til Rwanda.	1992-1993
Præsident Habyarimanas fly skydes ned over Kigali.	1994

Folkedrabsforskeren Gregory Stanton har angivet 10 stadier, som alle folkedrab følger. Læs stadierne igennem og snak med din sidemakker om, hvilke stadier der blev "gennemgået" under hhv. det rwandiske kongestyre (tutsi styret før koloniseringen), kolonimagterne (Tyskland/Belgien), præsident Kayibanda (1961-1973) og præsident Habyarimana (1973-1994).

De 10 stadier er her:

1. Klassificering, foregår i alle samfund og er et redskab til at afgøre, hvilken identitet man har, og hvilken gruppe man tilhører. Klassificering kan dog også bruges negativt, hvis det fx er forbudt at blande grupperne, eller hvis de bliver behandlet meget forskelligt. -Identitetskort
2. Symbolisering, er også en almindelig proces, der kan bruges negativt. Symbolisering består i, at forskellige grupper gives navne eller symboler eller karakteriseres ud fra bestemte træk såsom udseende eller klædedragt. - Tutsi bliver klassificeret som høje, med smalle næser og lysere i huden
3. Diskriminering forekommer når en dominerende samfundsgruppe bruger love og politisk magt til at fratage retten fra mindre magtfulde grupper. Hutuerne og deres parti- Man måtte ikke gifte sig på tværs af grupper altså Hutuer må ikke giftes med tutsier og omvendt.
4. Dehumanisering. På dette stadie bruges klassificering og symbolisering til at nedgøre en gruppe ved at betegne dem som umenneskelige; eksempelvis ved at sammenligne dem med dyr. - Tutsi bliver sammenlignet med kakerlakker
5. Organisering. Folkedrab begås altid af grupper og kræver derfor organisering og planlægning. Det kan bestå i at skaffe våben og træne, de der skal udføre folkedrabet. Ofte foretages den af stater eller militære

grupper. Akazu?

6. Polarisering, består i at moderate grupper – modstandere af den proces, der er i gang – elimineres.
7. Forberedelse, er langt mere detaljeret end det fjerde stadie organisering. De konkrete ofre identificeres og registreres, fx ved at tildele dem ID-kort. Ofrene kan eventuelt også blive frataget deres ejendom, og de kan blive samlet i ghettoer, bygninger eller lejre.
8. Forfølgelse er kendetegnet ved at ofrene bliver identificeret og udskilt på baggrund af deres tilhørsforhold til en bestemt gruppe
9. Udryddelse, består i at fordrive, voldtage eller dræbe de ofre, som er blevet udskilt.
10. Benægtelse. Når et folkedrab har fundet sted, forsøger gerningsmændene at skjule og benægte, hvad de har gjort.

Fra: <https://folkedrab.dk/artikler/hvordan-opstaar-folkedrab-tre-teoretiske-bud>

3 Årsagerne til folkedrabet (Modul 04)

1: Kolonihistoriske årsager (s. 57-58)	
---	--

2: Krav om magten (s. 58-59)	
3: Økonomisk nedtur og kampen om land (s. 59-60)	
4: Flygtninge (s. 61-62)	
5: Mediernes rolle (s. 62-63)	

4. Diskussionsspørgsmål til kapitlet (Modul 05)

I grupper på 3 skal I diskutere følgende spørgsmål og tage noter:

Spørgsmål til diskussion:	Dine noter:
Hvad kan forklaringen være på, at FN afviste general Dallaires fax fra januar 1994?	
Hvorfor ønskede gerningsmændene at dræbe nogle belgiske FN soldater, og var det i orden at Belgien og FN bagefter trak størstedelen af UNAMIR soldaterne ud af Rwanda?	

Hvordan forløb begyndelsen af folkedrabet? • Hvad var planlagt på forhånd? • Hvem overtog ledelsen af landet? • Hvem var de første, der blev dræbt - og hvordan?			
Hvem var de 3 grupper af gerningsmænd? (noter detaljer)	Hæren: Hæren skrev folk på dødslisten og dirigerede, og igangsatte drab ved at træne civile til at dræbe	Militsgrupper : Trænet til at assassinerer/slå ihjel basically killing machines de var ved vejspærringerne	Almindelige mennesker/Civile: Det ville så være naboer f.eks eller helt normale mennesker som arbejder, altså folk som os. De blev lovet mad og husly tror jeg

5. De 10 folkedrabsstadier i filmen *Sometimes in April* (Modul 06 + 07)

I par, gennemgå de 10 folkedrabsstadier og skriv noter omkring, hvordan hvert stadie kommer til udtryk i filmen indtil videre:

Stadie	Spørgsmål	Dine noter
--------	-----------	------------

1. Klassificering	Hvor i filmen beskrives klassificeringen mellem hutu og tutsi? Hvilke historiske forklaringer gives/vises i starten af filmen?	
2. Symbolisering	Hvordan symboliseres grupperne i folkedrabet? Augustin nævner på et tidspunkt skolens rolle i dette.	
3. Diskriminering	Hvordan bliver politisk magt brugt til at fratage rettigheder fra tutsierne i filmen?	
4. Dehumanisering	Hvordan dehumaniseres tutsierne i filmen? Hvilken rolle og hvilket ansvar har medierne i dette?	I radioen kaldte de Tutsierne for kakerlakker og ansvaret medierne har er relativt stort, da det er der folk for info fra og der er mange som lytter til radioen dengang
5. Organisering	Augustin er med i hæren og ses i en scene træne Interahamwe-soldater/militser. Hvordan skildres	

	dette og andre dele af organiseringen?	
6. Polarisering	Hvordan optræder polariseringen i filmen? Er der andre end tutsier, som forfølges?	Ja der er konservative Hutuer, som blev klassificeret, som Tutsi-supporter og var dermed forrædere og der var også nogle UN-soldater, der blev frataget deres våben og
7. Forberedelse	I hvilke scener ses den mere konkrete forberedelse og hvordan?	Hutuerne fik våben og ammunition af andre lande og i en scene, så ser man en idrætslokale/gym, hvor Hutuerne opbevare våben og gøre dem klar til brug
8. Forfølgelse	Hvordan forfølges tutsierne?	
9. Udryddelse	Hvordan skildres udryddelsen i filmen?	
10. Benægtelse	Optræder der benægtelse i filmen? Hvilken rolle har broderen i dette?	

Modul 07: Besvar desuden følgende 2 spørgsmål:

Hvilke diskussioner har de amerikanske politikere, embedsmænd og militær? Hvad er deres argumenter for og imod at intervenere?	
I en scene diskuteres definitionen af folkedrab. Kan du huske, hvad definitionen er? Hvilke problemer ligger der i denne diskussion?	